

Curriculum vitae o. prof. dr. hab. Henryka Pietrasa SJ

ks. Marcin Wysocki

W liście na święto św. Szczepana 2012 roku o. prof. dr hab. Henryk Pietras SJ jako rektor Akademii Ignatianum pisał:

Święta mają to do siebie, że przemijają, ustępując miejsca codzienności. Albo inaczej można to powiedzieć: to codzienność i zwyczajność od czasu do czasu usuwają się, robiąc trochę miejsca na Święto. Bo tak prawdę powiedziawszy dni zwyczajne, nawet jeśli czasem trudne i mozolne, są ważniejsze od świątecznych. Bo czy ktoś chciałby być kochany tylko od święta?¹

Jubileusz siedemdziesięciu lat życia jest niewątpliwie wyjątkowym świętem, ale składa się nań 25568 w większości zwyczajnych dni, które w wypadku o. prof. Henryka Pietrasa złożyły się na niezwykle postać kapłana i naukowca.

1. Rodzina i zakon

O. Henryk Pietras urodził się 23 września 1954 roku w Dębieńsku koło Rybnika w rodzinie Zdzisława i Kornelii z d. Snopek jako pierwszy z pięciorga rodzeństwa (Danuta – nauczycielka religii, Adam – dr spawalnictwa, Marek – specjalista od sieci światłowodowych, Michał – aktualnie dyrektor Fundacji ds. Nauki Polskiej) i został ochrzczony 3 października 1954 roku w parafii św. Jerzego w Czerwonce-Leszczynach, Dębieńsko, która wydała w sumie 6 kapłanów i 4 siostry zakonne. Po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego im. H. Sawickiej w Rybniku i otrzymaniu w dniu 28 maja 1973 roku świadectwa dojrzałości wstąpił

¹ List Rektora Akademii Ignatianum na 26 grudnia 2012 roku Święto Św. Szczepana, pierwszego męczennika, w: <https://deon.pl/kosciol/list-rektora-akademii-ignatianum,202035> (dostęp: 2.07.2024).

31 sierpnia 1973 roku do Towarzystwa Jezusowego. Pierwsze śluby złożył w Starej Wsi k. Brzozowa 8 września 1975 roku na ręce o. Wojciecha Kubackiego SJ. Świecenia kapłańskie w stopniu prezbitera przyjął 31 lipca 1980 roku w Starej Wsi przez posługę bpa Tadeusza Błaszkiewicza. Trzecią Probację odbył w Salamance w Hiszpanii pod kierunkiem o. Angela Tejeriny SJ (15.09.1985-30.03.1986), a uroczystą profesję zakonną złożył 22 kwietnia 1988 roku w Krakowie. W zakonie między innymi był delegatem na 34. Kongregację Generalną Jezuitów (1995).

2. Nauka

Swoją codzienność z nauką rozpoczął, podejmując, w ramach przygotowań do kapłaństwa, najpierw studia filozoficzne w Krakowie na Wydziale Filozoficznym Towarzystwa Jezusowego (1975-1977), a następnie studia teologiczne w Warszawie na Wydziale Teologicznym Towarzystwa Jezusowego Bobolanum (1977-1980). Studia patrologiczne, które, jak sam stwierdził, były spowodowane niedowierzaniem, dlaczego to niby wszyscy Ojcowie Kościoła dziwnie zgadzali się z Soborem Trydenckim, jak utrzymywali dogmatycy, odbył w Rzymie, w Institutum Patristicum Augustinianum (1980-1985), gdzie najpierw pod opieką o. prof. Henri Crouzela przygotował i obronił w 1982 roku pracę *Il commento di Origene sul matrimonio e divorzio*, otrzymując stopień licencjata kościelnego w zakresie teologii patrystycznej, a następnie pod kierunkiem tegoż ojca Crouzela i Manlio Simonettiego napisał i obronił w 1988 roku pracę doktorską zatytułowaną *L'amore in Origene*. W 1990 roku o. Pietras otrzymał w Papieskiej Akademii Teologicznej w Krakowie stopień doktora habilitowanego na podstawie dorobku i pracy zatytułowanej *Jedność Boga, jedność świata i jedność Kościoła. Studium fragmentów Dionizego Aleksandryjskiego*. Tytuł profesora nauk teologicznych zaś otrzymał 27 września 1999 roku na podstawie całości dorobku naukowego.

W ramach swej działalności dydaktyczno-naukowej pracuje jako profesor patrologii na Papieskim Uniwersytecie Gregoriańskim w Rzymie (w latach 1984-2010 jako Professore Incaricato, a od 2015 jako Professore Ordinario) i w Akademii Katolickiej Collegium Bobolanum w Warszawie (od 1986 roku). Nie realizuje się jednak tylko na uniwersyteckiej katedrze, prowadząc wykłady oraz będąc promotorem i recenzentem prac dyplomowych i przewodów do uzyskania stopnia lub tytułu naukowego, ale jest przede wszystkim praktykiem, co widoczne jest

w jego licznych publikacjach, a nade wszystko w przygotowanych do druku tekstach Ojców Kościoła. To właśnie o. Henryk jako dyrektor Wydawnictwa WAM w Krakowie (1992-2010) zapoczątkował wraz ze śp. ks. prof. dr. hab. Arkadiuszem Baronem publikację cenionych serii wydawniczych: *Źródła Myśli Teologicznej* (1996), *Myśl Teologiczna* (1994) i *Wielcy Ludzie Kościoła*. Na opracowanie części z nich, wraz z ks. prof. dr. hab. Arkadiuszem Baronem oraz dr hab. Moniką Ożóg, otrzymał w Narodowym Centrum Nauki grant badawczy zatytułowany „Zebranie, naukowe opracowanie i wydanie w językach oryginalnych wraz z tłumaczeniem polskim późnoantycznych tekstów synodalnych, prawnych i historycznych Kościoła”, który prowadził w latach 2011-2014. Także w latach 2018-2021 otrzymał finansowanie w ramach programu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego pod nazwą „Narodowy Program Rozwoju Humanistyki”.

Swoistym efektem prowadzonych badań jest udział o. prof. Henryka w różnych gremiach naukowych. Był między innymi w kadencji 2011-2015 członkiem Komitetu Nauk Teologicznych Polskiej Akademii Nauk, jest członkiem Komisji Bizantynologicznej PAN, Komisji Filologii Klasycznej PAU, Association Internationale d'Etudes Patristique oraz Polskiej Sekcji Patrystycznej, w której w latach 2007-2012 pełnił funkcję skarbnika. Jest także członkiem wielu rad naukowych czasopism teologicznych i patrystycznych, a od 2016 roku jest także redaktorem naczelnym znanego uniwersyteckiego czasopisma teologicznego „Gregorianum”.

Swoją wiedzę i pasję naukową dzieli się nie tylko poprzez publikacje i wykłady naukowe, ale także propagując życie i dzieło Ojców Kościoła poza salami wykładowymi. I tak w 1992 roku wygłosił na antenie Radia Watykańskiego cykl audycji zatytułowany: „Dar wiary: zamyslenia nad credo Kościoła”, w dniach 21-24 listopada 2023 roku zaś prowadził na Jasnej Górze rekolekcje dla Episkopatu Polski zatytułowane „Odpowiedzialność pasterzy”.

3. Organizacja

Z tych dwóch powyższych punktów (z bycia członkiem Towarzystwa Jezusowego i naukowcem) wynika także działalność organizacyjna, której podejmował się w owej codzienności o. prof. Henryk Pietras. Po powrocie ze studiów rzymskich i zdobyciu kolejnych stopni naukowych

w latach 1998-2001 był dziekanem Wydziału Filozoficznego Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” i w tym okresie brał między innymi udział w opracowaniu Statutu Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum”². To zaangażowanie na rzecz rozwoju i przemian „Ignatianum” zaowocowało powołaniem o. Henryka na rektora tej uczelni w latach 2010-2014. Za jego rektoratu w roku akademickim 2013/2014 uruchomiono kierunek psychologia, który wzbudził duże zainteresowanie wśród młodzieży rozpoczynającej studia wyższe, a 30 stycznia 2012 roku Centralna Komisja do Spraw Stopni i Tytułów przyznała Wydziałowi Filozoficznemu uprawnienia do nadawania stopnia naukowego doktora nauk humanistycznych w dyscyplinie kulturoznawstwo. W związku z podjętymi działaniami Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum” w Krakowie spełniła warunek do posługiwania się nazwą „akademia” i od dnia 1 października 2011 roku Wyższa Szkoła Filozoficzno-Pedagogiczna „Ignatianum” w Krakowie stała się Akademią „Ignatianum” w Krakowie³, w czym była niemała zasługa dostojnego jubilata. Podczas pełnienia funkcji rektora o. Pietras zaangażował się także w powstanie w 2014 roku Centrum Ochrony Dziecka (COD), które zostało przyjęte pod dach Akademii i powołane do życia w marcu 2014 roku przez Senat Akademii „Ignatianum” w Krakowie⁴.

Ten krótki biogram pozwala wejrzeć w te niemalże niezliczone zwyczajne, codzienne dni ks. prof. dr. hab. Henryka Pietrasa SJ poświęcone Bogu, ludziom i Ojcom Kościoła. Zrodziło się w nich wiele myśli i publikacji, mamy nadzieję, że kolejne takie dni, przerwane świętowaniem siedemdziesięciolecia, przyniosą nie mniej dobra i osiągnięć również dla badań nad Ojcami Kościoła. Ad multos annos!

² Zob. W. Kubik, *Początki i rozwój Akademii Ignatianum w Krakowie*, „Studia Paedagogica Ignatiana” 17 (2015) s. 23.

³ Kubik, *Początki i rozwój Akademii Ignatianum w Krakowie*, s. 29-30.

⁴ Zob. Ks. Adam Żak SJ: *Musieliśmy się zmierzyć z opinią publiczną, by mówić o pedofilii*, w: <https://jezuici.pl/2024/03/centrum-ochrony-dziecka-odpowiedzialnosc-kościoła-na-zbrodnie-pedofilii/>, (dostęp: 2.07.2024).